

HYVINVOINTI- JA SIVISTYSPALVELUT

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen hallinto

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Sivistyspalveluihin kuuluu kunnan sivistystoimesta aiheutuvista hallinnollisista toiminnoista ja kustannuksista huolehtiminen: osa sivistysjohtajan palkasta (40 %) sekä lautakunnasta aiheutuvat kustannukset.

Nykytilan kuvaus

Kunnassa on sivistysjohtaja ja sivistyslautakunta. Sivistysjohtaja vastaa sivistystoimesta: perusopetus ja lukio, varhaiskasvatus, vapaa sivistys ja vapaa-aikapalvelut. Syksystä 2025 lähtien sivistyspalveluihin on sisältynyt asiointiliikenne, joka sisältyy koululaiskuljetuksiin. Sivistyslautakunta kokoontuu keskimäärin 8–10 kertaa vuodessa.

Toiminnalliset muutokset

Vuoden 2026 aikana hyvinvoinnin osalta kunnan hyvinvointisuunnitelma kytketään entistä tiiviimmin alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan; HYTE-työryhmän aktiivinen toiminta

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Sivistyspalveluihin kuuluu kunnan sivistystoimesta aiheutuvista hallinnollisista toiminnoista ja kustannuksista huolehtiminen: osa sivistysjohtajan palkasta (40 %) sekä lautakunnasta aiheutuvat kustannukset.

Nykytilan kuvaus

Kunnassa on sivistysjohtaja ja sivistyslautakunta. Sivistysjohtaja vastaa sivistystoimesta: perusopetus ja lukio, varhaiskasvatus, vapaa sivistys ja vapaa-aikapalvelut. Syksystä 2025 lähtien sivistyspalveluihin on sisältynyt asiointiliikenne, joka sisältyy koululaiskuljetuksiin. Sivistyslautakunta kokoontuu keskimäärin 8–10 kertaa vuodessa.

Toiminnalliset muutokset

Vuoden 2026 aikana hyvinvoinnin osalta kunnan hyvinvointisuunnitelma kytketään entistä tiiviimmin alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan; HYTE-työryhmän aktiivinen toiminta.

Toiminnan painopistealueet 2026–2028

- Koululaiskuljetukset kilpailutetaan syksyksi 2026.
- Kirjaston hallinnon uudelleenorganisointi syksystä 2026 alkaen
- Tarjoamme mahdollisuuksien mukaan kuntouttavaa työtoiminnan töitä ja työkokeilupaiikkoja

Sivistyspalvelut -tulosalueen sitovat tavoitteet

Kuntastrategia (KV)		Toteutus (KH ja LTK: T)		Seuranta
Painopiste	Tavoite	Toimenpide	Aikataulu	Mittari
Yhdessä tekemistä	Toimimme yhteisöllisesti ja aktiivisesti	HALLINTO Säännölliset palaverit - koko toimialan - yksiköittäin - vierailut yksiköissä	kl 2026 sl 2026	toteutuneet kerrat
		KANSALAI SOPISTO Edistämme yhteisöllisyyttä ja kuntalaisten aktiivisuutta vahvistamalla osallisuutta ja opettamalla kuntalaisille uusia tietoja ja taitoja.	kl 2026 sl 2026	Kurssilaisten määrä vuonna 2026
		KIRJASTO Järjestämme asiakastytyväisyys-kyselyn	syksy 2026	Kyselyyn vastanneiden määrä ja kyselyn tulokset
		HYVINVOINTI- JA LIIKUNTA Edistämme yhteisöllisyyttä ja kuntalaisten aktiivisuutta vahvistamalla osallisuutta	2026 ja kesä 2026	-Yhdistysiltojen määrä - Kutsu kunta kylään illat/määrä
		NUORISO NUVA-toiminnan käynnistäminen Tutortoiminta Tukioppilaskoulutus	2026	Kokousten määrä Tutoreiden määrä Toteutuneet koulutukset
Palveluista hyvinvointia	Panostamme lasten ja	KIRJASTO	kl 2026 sl 2026	Kirjavinkkausten määrä ja niihin

	nuorten hyvinvointiin	Ylläpidämme ja edistämme lasten ja nuorten lukutaitoa järjestämällä säännöllisesti kirjavinkkaukset kaikille luokka-asteille		osallistuneiden määrä
		HYVINVOINTI- JA LIIKUNTA Kokonaishyvinvointiin liittyvät luennot Kunnan sivuille infoa lasten harrastusmahdollisuuksista	syksy 2026	lukumäärä Harrastuskalenteri kunnan nettisivuille
		NUORISO NUVA-toiminnan käynnistäminen Vanhemmille tukea ja neuvontaa kasvatusasioissa verkossa ja livenä	kl 2026 sl 2026	Kokousten määrä Infojen määrä
Kestävää kasvua ja elinvoimaa	Panostamme tehokkaaseen markkinointiin ja viestintään	Viestimme aktiivisesti ja monikanavaisesti. Julkaisemme ajankohtaisia tiedotteita kunnan kotisivuilla ja somessa (FB ja Instragram) säännöllisesti NUVA sähköinen viestintä	2026	- Info-näyttöjen käyttöönotto - Sisäiset viestintäkokoukset esim. ma tai ti aamuisin /määrä sähköiset pöytäkirjat

Talous

TP 2024

TA 2025

TA 2026

TS 2027

TS 2028

Toimintatuotot

Toimintakulut

Toimintakate

Vapaa sivistystyö

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus

Vapaan sivistystyön tulosalueen tehtävänä on ennaltaehkäisevä hyvinvointityö, jolla ylläpidetään ja edistetään kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta. Tulosalueen palvelut tukevat yhteisöllisyyden muodostumista ja luovat edellytyksiä monipuoliselle kansalaistoiminnalle, sekä antavat mahdollisuuksia omaehtoiseen ja elinikäiseen oppimiseen, tiedon saantiin ja osaamisen kehittämiseen.

Kansalaisopisto

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Kansalaisopisto on merkittävä kuntalaisten hyvinvoinnin edistäjä, joka tarjoaa kunnan alueella mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja harrastamiselle. Opiskelu kansalaisopistossa on tutkintoon johtamatonta ja tähtää opiskelijan monipuoliseen kehittymiseen, elinikäiseen oppimiseen, hyvinvointiin ja kansalaisaktiivisuuteen.

Simpelejärven opisto tarjoaa yli kuntarajojen ammatillista täydennyskoulutusta, erikikäisille harrastusmahdollisuuksia, hyvinvointia lisääviä tekijöitä, lyhyt-, erikoiskursseja sekä pitkäkestoista kurssitoimintaa sekä on osaltaan mukana molempien kuntien kulttuurielämässä.

Nykytilan kuvaus

Kurssitarjonta koostuu noin sadasta lyhyt- ja pitkäkestoisesta kurssista, valtion 53-prosenttinen tuki on sidottu noin 4300 oppituntiin. Plan B – kohti uusia mahdollisuuksia -koulutushanke on toiminnassa kesään 2026 yhdessä LAB- ja LUT- korkeakoulujen sekä Sampo-ammattiopiston kanssa. Simpelejärven opisto on hankkeessa osahakijana Parikkalan, Rautjärven ja Ruokolahden edustajana. Parikkalan ja Rautjärven kuntien yhteistä Simpelejärven opiston toimintaa hallinnoi Parikkalan kunta. Henkilöstön muodostavat täyspäiväinen ja vakituisessa työsuhteessa työskentelevät opistosihteerit ja koulutussuunnittelija sekä osa-aikaisesti opiston puolella toimiva rehtori. Kurssikohtaiset opiskelijamäärät ovat olleet hienoisessa kasvussa.

Toiminnalliset muutokset

Nykyisellään jatkaminen tarkoittaa etenkin pitkäkestoisten ja useampivuotisten harrastekurssien läpikäyntiä ja kurssitarjonnan uudistamista asiakaspalautteen ja osallistumismäärien perusteella. Lyhytkurssien määrää lisätään ja pitkäkestoisten kurssien määrää pudotetaan. Simpelejärven opisto jatkaa määrätietoisesti työtään yhtenä kuntalaisten pito- ja vetovoimatekijänä tarjoamalla kiinnostavia ja ajankohtaisia kurssiavauksia ja olemalla eri yhteisöissä mukana. Yhteistyön

lisääminen Ruokolahden kansalaisopiston kanssa on lukuvuoden 2025 – 2026 aikana käynnissä.

Toiminnan painopistealueet 2026–2028

- Ajankohtaista kurssitarjontaa ja lyhytkursseja
- Paikallisopaskoulutus, mikä jatkuu koko lukuvuoden ja pyrkii edistämään seudun matkailua.
- PlanB -hankkeen päättymisen kesäkuuhun ja Osaaja verstaiden jatko
- Yhteistyön tarkastelu Ruokolahden kansalaisopiston kanssa

Kirjastopalvelut

Tilivelvollinen: Kirjastonjohtaja

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Kirjastopalvelut tukevat kuntalaisten, vapaa-ajan asukkaiden ja muiden kirjastonkäyttäjien tiedonsaantia, osaamista, hyvinvointia ja viihtymistä elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti.

Nykytilan kuvaus

Parikkalassa toimii pääkirjasto, ja Saarella ja Uukuniemellä toimivat lähikirjastot. Yhdessä Etelä-Karjalan kirjastojen muodostaman Heili-kimpan kanssa varausjärjestelmineen ja kuljetuksineen kirjastot mahdollistavat laajan ja monipuolisen aineistotarjonnan asiakkaille.

Toiminnalliset muutokset

Kirjastonjohtaja eläköityy 1.9.2026, mikä aiheuttaa henkilöstömuutoksia. Suunnitelmana on liittää kirjaston hallinto sivistystoimen hallintoon ja kirjaston henkilöstörakenne muuttuu.

Toiminnan painopistealueet 2026–2028

Vapaa-aikapalvelut

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tarkoitus

Vapaa-aikapalveluiden tehtävänä on järjestää liikunta- ja hyvinvointipalveluita ja nuoriso- ja kulttuuripalveluja kuntalaisille.

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut

Nykytilan kuvaus

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut järjestää ja koordinoi ohjattuja sekä omatoimisia liikuntaryhmiä koko Parikkalan alueella. Lisäksi toiminta kattaa vakiovuorohakemusten käsittelyn ja vuorojen jakamisen hakemusten ja vallitsevan toimintaperiaatteen mukaisesti. Liikuntapalvelut tarjoaa hankerahoituksella maksutonta liikuntaneuvontaa kuntalaisille ja on mukana kulttuuripalveluiden, nuorisopalveluiden sekä paikallisten ja maakunnallisten yhdistysten tapahtumatuotannon suunnittelussa ja toteutuksessa. Toimialan keskeiseen sisältöön kuuluu vuosittaisen hyvinvointiraportin sekä laajan hyvinvointisuunnitelmaan koostaminen yhteistyössä sivistysjohtajan, HYTE-ryhmän sekä hyvinvointialueen eri yhteistyötahojen kanssa.

Toiminnalliset muutokset

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut kattaa liikunnan järjestämisen, ohjaamisen sekä liikuntaneuvonnan lisäksi myös kuntalaisten hyvinvointiin liittyviä lakisääteisiä tehtäviä. Siksi toimintaa tulisi jatkossa kehittää siten, että sekä liikunnanohjaukseen että liikuntaneuvontaan resursoidaan entistä enemmän, jotta terveytensä kannalta liian vähän liikkuviin voidaan panostaa paremmin ja lisätä siten kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia. Näin voitaisiin laajentaa myös hyvinvoinnin suunnitteluun, yhteistyöhön ja kuntalaisten yleiseen hyvinvointiin liittyviä tekijöitä ja esimerkiksi hankkeisiin, liikkumisen mahdollisuuksiin (retkeilyreitit, ladut, kartat, viestintä) liittyviä tehtäviä.

Toiminnan painopistealueet 2026–2028

- Tilavuokrausjärjestelmän ylläpito ja kehittäminen edelleen
- Viestinnän kehittäminen ja mahdolliset sähköiset infotaulut
- Yhteistyö ulkoilureittien kunnossapidossa teknisen toimen kanssa

Nuorisopalvelut

Nykytilan kuvaus

Nuorisotoimi järjestää monipuolista vapaa-ajan toimintaa, mm. nuokkari -iltoja koko kunnan alueella (Kirnussa, Myllyssä ja Nuotassa), retkiä, harrastekokeiluja, leirejä, kerhoja ja nuorisotapahtumia. Nuorisotyö näkyy myös osana koulun arkea. Teemme yhteistyötä mm. retkien ja tapahtumien järjestelyissä ja toteutuksessa, pidämme erilaisia ryhmäytyksiä luokille, sekä järjestämme mm. välituntitoimintaa ja välkkäkahveja, tukioppilaskoulutuksia ja tutortoimintaa.

Kunnassa toimii nuorisotyöntekijä, etsivä nuorisotyöntekijä sekä määräaikaisena hankerahoitteinen koulunuorisotyöntekijä lukuvuonna 2025 – 2026. Yhteistyötä tehdään muiden lähialueen nuorisotoimintaa järjestävien tahojen kanssa esim. Parikkalan seurakunnan nuoriso-, lapsi- ja perhetyön, Rautjärven nuorisotoimen, Parikkalan MLL:n ja Leader Kärki ry:n kanssa.

Nuorisotoimi koordinoi nuorten kesätyöllistämistä ja tarjoaa harjoittelupaikkoja alan opiskelijoille. Lisäksi nuorisotoimi koordinoi ja järjestää perhekahvilatoimintaa

yhdistysten ja seurakunnan kanssa, sekä tarjoaa nuorisotiloja eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvointia tukevaan toimintaan, kuten Arjen Olohuoneeseen ja Lapsiparkille. Nuorisotoimi osallistuu myös HSM- kerhotoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metkun hankerahoituksen avulla järjestetään kulttuurikokemuksia lapsille ja nuorille.

Nuorisotoimen alaisena toimii Parikkalan nuorten toimikunta, jonka tehtävänä on vaikuttaa lasten ja nuorten asioihin koko kunnan alueella.

Toiminnalliset muutokset

Pohjoispään nuorisotoiminta järjestetään Saaren palvelutalon tiloissa ja keskustan Kirnun osalta tilojen järjestelyt jatkuvat vuoden 2026 aikana. Koulunuorisotyöntekijä jatkaa hankerahalla ainakin kevätlukukauden 2026 ajan.

Parikkalan nuorten toimikunta valmistelee uuden nuorisovaltuuston aloittamista vuoden 2026 aikana.

Toiminnan painopistealueet 2026 – 2028

- Nuorten tukena toimiminen sekä koulussa että vapaa-ajalla
- NUVA-toiminnan kehittäminen
- Yhteistyö yhdistysten- ja seurojen ja Rautjärven kunnan nuorisotoimen kanssa

Toiminnan tunnusluvut

Hyödyke ja mittayksikkö	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
kulttuuritilaisuudet	13	25	25	25	26
nuorisotilaisuudet	300	170	180	180	180
liikuntatilaisuudet	400	400	300	350	350
kansalaisopiston opetustunnit	4972	4000	4000	4000	4000
kansalaisopiston opiskelijamäärä	948	900	1000	1000	1000
netto €/ opetustunnit	56,14	64,90	63,90	63,90	63,90
netto €/ opiskelija	294,43	288,44	319,51	319,51	319,51
kirjaston lainausmäärä/as.	11,25	11,0	11,0	11,0	11,0

Hankkeet 2026–2028

Hankkeen nimi ja sisältö	Hankkeen rahoittajat, hallinnoija ja tavoitteet	Aikataulu	Kokonaisbudjetti €/vuosi	Kunnan osuus € / %
Koulunuorisotyön kehittäminen	Aluehallintovirasto	4.8.2025 3.8.2027	44 444 €	4444 € 10 %
Parikkalan Suomen harrastamisen malli	Aluehallintovirasto	1.5.2024 29.5.2026	17 142 €	5142 € 70 %
Liikuntaneuvonnan kehittäminen Parikkalassa	Aluehallintovirasto	1.2.2024 29.5.2026	27 500 €	13 750 €/ 50 %
PlanB -hanke	EU-rahoitus	1.10.2023- 30.6.2026	150 766 €	37 691 € /80 %

Talous

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Sivistyspalvelut yhteensä

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					